

NUMER JUBILEUSZOWY

ILUSTROWANE WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNE

Od 10 grudnia 1935 r. do 10 stycznia 1936 r.

*Wielka
Tania*

Sprzedaż

Gwiazdkowa

DOM FILATELISTYCZNY JAN WITKOWSKI – POZNAŃ I.

TELEFON 27-81 AL. MARCINKOWSKIEGO 7 – I. PTR. SKRYTKA POCZT. 370

Tanie oferty gwiazdkowe

po cenach niżonych!

do 10 stycznia 1936 r.

Zestawienia znaczków c. świata

każdy znaczek inny

1000 rozm. zamiast zł	6.75	tylko	5.75
2000 " " "	15.75	"	14.—
3000 " " "	35.—	"	30.—
5000 " " "	97.50	"	85.—

5000 rozm. **Europy** zamiast 156.—
tylko 135.—

Na bardzo liczne zamówienia sprowadziliśmy nowy transport

Abisynji

5 rozm. tylko zł —.75
10 " " zł 1.50

wyższe zestawienia podane w cenniku na rok 1936 narazie wyczerpane

Prosimy o wczesne zamówienia!

Kolonje niemieckie mają tendencję zwyżkową

Zestawienia:

25 rozm. zamiast zł	3.—	tylko	2.70
50 " " "	9.—	"	8.—
75 " " "	18.—	"	16.—
100 " " "	27.—	"	24.—
150 " " "	48.—	"	43.—

200 rozm. znaczków **Włoch**
zamiast 7.50 tylko 6.75

600 rozm. znaczków **Węgier**
w zeszytach

zamiast zł 48.— tylko zł 40.—
nadaje się specjalnie do uzupełnienia zbioru lub odsprzedaży

Litwa

do uzupełnienia zbiorów polecamy zestawienia:

10 rozm. zamiast zł	—.30	tylko	—.25
25 " " "	—.95	"	—.80
50 " " "	3.75	"	3.25
100 " " "	9.90	"	8.50
150 " " "	19.50	"	17.—
200 " " "	37.50	"	33.50

10% rabatu na inne zestawienia podane w cenniku na rok **1936**
przy zamówieniach powyżej zł 10—

ILUSTROWANE WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNE

MIESIĘCZNIK

POŚWIĘCONY SPRAWOM FILATELISTYKI

Przedruk wszelkich artykułów i reprodukcja kłisz zastrzeżone!

Adres Redakcji i Administracji: POZNAŃ, Aleje Marcinkowskiego 7, I. ptr.

Prenumerata	kwartalna	styczeń—marzec	1935 r. w kraju	zł. 1.50	zagranicą	—
„	półroczna	styczeń—czerwiec	1935 r. „ „ „	2.75	„	3.50
„	roczna	styczeń—grudzień	1935 r. „ „ „	5.50	„	7.00

Wychodzi co miesiąc za wyjątkiem miesięcy letnich.

Korespondencję dotyczącą Redakcji i Administracji „Il. Wiad. Fil.“ należy nadsyłać oddzielnie. Rękopisów nie zwracamy. Artykułów nie honorujemy.

Wszelkie wpłaty za prenumeratę należy uiszczać zapomocą pocztowych przekazów rozliczeniowych z dopiskiem: ADMINISTRACJA „IL. WIAD. FIL.“ — kartoteka № 80

Nr. 50/51

LISTOPAD-GRUDZIEŃ 1935

Rok V

SPIS TREŚCI:

Polacy na znaczkach pocztowych obcych państw — Marjan Nowina-Orlicki.

I. Grudziądzka Wystawa Filatelistyczna, Znaczkę polskie, Nowości, Rozmaitości, Bibliografia, Rozrywkę.

Od Wydawnictwa.

Według rachuby kalendarzowej niniejszy numer jubileuszowy zbiega się z pięcioletnim okresem istnienia naszego pisma. Uważamy zatem za swój miły obowiązek złożyć na tem miejscu serdeczne podziękowanie wszystkim Sympatykom za nadesłane wyrazy uznania i za życzenia dalszego pomyślnego rozwoju. Nie pomijamy również naczych P.T. Współpracowników i Korespondentów, którym jesteśmy wdzięczni niewymownie za

Wszystkim Szanownym Czytelnikom, Współpracownikom i Sympatykom naszego pisma

WESOŁYCH ŚWIĄT

życzy

Redakcja i Administracja.

ich łaskawą bezinteresowną współpracę, za życzliwie udzielane uwagi i rady. Poza tem pozwolimy sobie choć w kilku słowach na streszczenie naszego programu, dzięki któremu zdążyliśmy i nadal zdążyć będziemy do osiągnięcia wytkniętego celu.

Celem naszym jest słuzenie filatelistyce w najszerszym znaczeniu tego słowa, a filatelistyce polskiej przedewszystkiem.

Z tego zakresu umieszczaliśmy artykuły najwybitniejszych fachowców, dając równocześnie ogółowi zbieraczy możność wypowiedzenia się na łamach „Il. Wiad. Fil.“ we wszystkich sprawach dotyczących filatelistyki. Każdy obiektywny artykuł, wszelka rzeczowa polemika spotkały się i spotkają się nadal z życzliwym przyjęciem z naszej

strony. Jak dotąd tak i w dalszym ciągu służyć będziemy idei zrzeszania się polskich filatelistów w stowarzyszenia których komunikaty, dotyczące zebrań, wyboru władz, tudzież sprawozdania zasługujących na uwagę imprez znajdują u nas zawsze gościnne miejsce.

Posiadając bogaty materiał ilustracyjny do nieocenionych artykułów traktujących o fałszerstwach, zwłaszcza lepszych znaczków polskich uprzystępniamy P.T. Czytelnikom zaznajomienie się z cechami prawdziwych znaczków, chroniąc ich tem samym od wyzysku przez niesumiennej sprzedawców-falszerzy. Falszerze nie mogą już teraz z taką swobodą żerować na nieświadomości skoro ogół zbieraczy, zwłaszcza abonujących nasze pismo, jest dostatecznie zorientowany odnośnie polskich znaczków. Walkę z fałszerstwami i spekulacją z niesłabnącą siłą, staczą będziemy zawsze.

Niezależnie od głównych artykułów, prowadzimy takie działy jak: znaczki polskie, aerofilatelistyka, stowarzyszenia, dyskusje, biblijografia, rozrywki, a co najważniejsze — nowości.

Odnośnie tych ostatnich spieszymy podzielić się z Szan. Czytelnikami wiadomością o ich rozszerzeniu, bowiem obecnie omawiamy wszystkie wydania tak europejskie jak i zamorskie, przez co pismo nasze stało się czołowe, jeśli chodzi o zasięg informacyjny.

Nie pozbawieni jesteśmy jednak samokrytycyzmu. Zdarzają się wypadki że „Il. Wiad. Fil.“ ukazują się z opóźnieniem albo łączymy dwa numery w jeden. Przyczyna takiego stanu rzeczy leży w stosunkowo nikłej liczbie prenumeratorów, co wywołuje olbrzymi niedobór, który czasem trudno przewyciężyć. Pobieźne tylko zestawienie rachunków za cały okres istnienia naszego pisma wykazuje deficyt w wysokości ca 5 tysięcy złotych. Do tej sumy nie wliczono a) wynagrodzenia wydawcy i kierownika pisma za pracę, b) pensji personelu administracyjnego i kosztów administracyjnych, c) opłaty pocztowej, d) kosztów produkcji klisz. Mimo to nie wątpimy ani na chwilę, że zainteresowanie „Il. Wiad. Fil.“ wzrastać będzie coraz bardziej wśród polskich filatelistów, a w myśl zrozumienia wspólnych nam interesów powiększy się liczba abonentów.

Jak więc Szan. Czytelnicy widzą czynimy wszelkie zabiegi około udoskonalenia naszego pisma, tak odnośnie treści jak i zewnętrznej szaty. Rozwój jego zależy jednakże przede wszystkim od poparcia ogółu. Dlatego zwracamy się na tej drodze z uprzejmą prośbą do naszych P.T. Sympatyków o poparcie „Il. Wiad. Fil.“ przez polecenie ich znajomym i zjednywanie nowych prenumeratorów, zaco już z góry najgoręcej dziękujemy.

Marjan Nowina Orlicki.

Polacy na znaczkach pocztowych obcych państw.

Gdy przeglądamy katalogi znaczków pocztowych, każdego z nas musi zastanowić fakt, że szereg państw uwieczniło na swoich znaczkach naszych bohaterów narodowych i niektóre znane osobistości.

Początek daje Związek Socjalistycznych Republik Rad wydając w r. 1927 w 40-lecie języka esperanto pocztowy znaczek wartości 14 kop. z portretem twórcy międzynarodowego języka dr. Ludwika Zamenhofs.

W cztery lata później przyjazne nam Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, wydały z okazji 150-rocznicy śmierci Kazimierza Pułaskiego, który poległ w bitwie pod Sawannach, 2 cent. znaczek pocztowy z podobizną generała. Znaczek ów wydany w nakładzie kilkumiljonowym rozniósł po całym świecie chwałę imienia polskiego. Po dwóch latach te same Stany Zjednoczone wydają 5 cent. znaczek z okazji 150-lecia przyjęcia obywatelstwa amerykańskiego przez Tadeusza Kościuszkę. Na znaczku tym zreprodukowano pomnik Kościuszki który znajduje się w parku Lafayette'a w Washingtonie.

W r. 1933 w 250-rocznicę odsieczy, którą obchodził cały kulturalny świat chrześcijański, w szczególności Polska i Austria, zarząd poczt austriackich wydaje okolicznościową

serję w skład której wchodzący 40 gr. znaczek przedstawia obrońcę Wiednia, naszego bohaterskiego króla Jana III. Sobieskiego. Szkoda tylko, że nakład tych znaczków był minimalny, bo już w kilka godzin po ich ukazaniu się, zostały rozsprzedane.

W czasie od 18—28 kwietnia rb. odbywał się w Stambule Międzynarodowy Kongres Kobiecy. Rząd turecki wydaje w tym czasie okolicznościową serję znaczków. Wartość 50 k. przedstawia podobiznę naszej wielkiej rodaczki Marii Skłodowskiej-Curie, która króluje innym laureatkom nagrody Nobla.

W uznaniu kulturalnej misji Polaków, również i Bułgaria z okazji budowy mauzoleum ku czci Władysława Warneńczyka, wydała serję znaczków okolicznościowych. Różnią się one od wyżej wspomnianych tem, że posiadają napis polski obok bułgarskiego i węgierskiego. Jest to bardzo rzadkie wydarzenie aby państwo wydawało znaczki o kilkujęzycznych napisach, a Bułgaria jest pierwszą, która swoje znaczki zaopatrzyła również polskim napisem.

W taki to sposób stwierdza świat i uznaje zastrugi jakie położyli Polacy dla kultury i cywilizacji ogólnoludzkiej.

ZNACZKI POLSKIE

R. Kautz, Łódź.

Znaczki pamiątkowe powstania listopadowego 1830.

Rysunek znaczków wydania z listopada 1930 r. ku upamiętnieniu setnej rocznicy powstania listopadowego z napisem: „29 XI. 1820 Grochów I ganie“ tj. miejscowości, gdzie toczyły się boje z wojskami zaborców, przedstawiający jak wiadomo dwóch piechurów w staropolskich strojach żołnierskich, a pomiędzy nimi unoszącego się białego orła polskiego, był swego czasu przez zagranicę niezrozumiany i różnie tłumaczony i tak np. znane czasopismo filatelistyczne „Donaupost“ pisało w Nr. 12/30 o „skrzydlatych żołnierzach“ (geflügelte Infanteristen). Inne znów pismo mówiło o „latających żołnierzach pol-

5 groszy i 25 groszy spotykamy z połączeniem u dołu literami L i S w wyrazie „Polska“.

Wartość 15 groszy posiadam ze **słazą** pionową poprzez znaczek, zaś przy wartości 25 groszy **dwójka** często połączona czyli **zalana** jest ciemną plamką z brzegiem znaczka.

Tą ostatnią wartość jak wiadomo sfałszowano w r. 1931 i w związku z tem podobno skonfiskowano w różnych miastach Polski dużą ilość podejrzanego materiału. Z tego też powodu znaczek wartości 25 gr. został wówczas **wycofany** z obiegu. Niestety dotychczas niewiadomo, ile sztuk wycofano. Dane te miałyby pewne znaczenie dla ustalenia **faktycznej** ilości, która była w obiegu. Wysokość zatem nakładu podaną przez

Powyżej reprodukuje my znaczek fałszywy obok prawdziwego.

skich“ czyli o żołnierzach **przyszłości**, gdyż projekt artysty Tadeusza Gronowskiego może i **zanadto** uwypuklił skrzydła danego orła.

Znaczki te ukazały się — jak wiadomo — w następujących wartościach:

- 5 gr. brunatnolila ciemny i jasny
- 15 gr. niebieski
- 25 gr. brunatny w trzech odcieniach
- 30 gr. karminowoczerwony w dwóch odcieniach.

Podręcznik polskich znaczków pocztowych prof. Łaskiewicza pisze wprawdzie tylko o jednym kolorze tej ostatniej wartości, jednak trafiają się sztuki także **bladoczerwone** w odróżnieniu od katalogowanego koloru karminowo-czerwonego.

Przy niektórych wartościach tych znaczków znajdujemy też **usterki** i tak: wartość

„Podręcznik Polskich znaczków pocztowych“ tj. sztuk 104.928.500 należy przyjąć z tem zastrzeżeniem, że jest to ilość **ogólna wydrukowanych** znaczków tej wartości, nie zaś ilość **zużytkowana** względnie będąca swego czasu w obiegu.

Falsyfikaty 25 gr. tego wydania, aczkolwiek skonfiskowano według ówczesnych doniesień gazet w **większej** ilości, należą do dość **rzadkich** znaczków polskich.

Nowe znaczki polskie.

Z najnowszej serii znaczków polskich którą zreprodukowaliśmy w poprzednim numerze, ukazały się 4 dalsze wartości za 10, 20, 25 i 30 groszy.

I. Grudziądzka Wystawa Filatelistyczna.

Pod protektorem pp.: prezydenta miasta Józefa Włodka, posła na Sejm R. P. Stanisława Michałowskiego, prezesa Ogólnopolskiego Związku Stowarzyszeń Filatelistycznych mec. M. Niklewskiego, Koła Filatelistów w Grudziądzu urządziło w dniach od 29. IX. do 13 X. br. I. Grudziądzką Wystawę Filatelistyczną w reprezentacyjnym gmachu miejskiego Muzeum.

Obok Komitetu Honorowego, do którego zaproszeni zostali pp. mgr. Konrad Gackowski nacz. U. P., inż. Bronisław Ignatowicz, ppułk. F. Pokorny, Stanisław Krzyżanowski, mjr. J. Zalewski, powołano Komitet organizacyjny w osobach pp.: prez. Koła Jana Czerwińskiego, v-prez. dyr. M. Petryszyna, sekr. Edmunda Dominikowskiego, skarb. Kaz. Fabińskiego, Florjana Łodygi, Stef. de Lendorffa, Edw. Baranowskiego.

W dniu 29. IX. br. o godz. 11 odbyło się uroczyste otwarcie wystawy w obecności władz miasta oraz zaproszonych gości. Na wstępie w krótkim przemówieniu prezes Koła p. Czerwiński podkreślił cel i charakter wystawy, poczem oficjalnego aktu otwarcia dokonał p. poseł Stanisław Michałowski, a p. mec. M. Niklewski w pięknym przemówieniu wyraził uznanie Komitetowi Organizacyjnemu. Pierwszego ostemplowania pocztówki propagandowej dokonał nacz. urzędu poczt. mgr. Konrad Gackowski. Następnie propagandowe pocztówki wysłano do p. Ministra Poczt i Tel. inż. Kalińskiego, dyr. Okręgu inż. W. Kozubka i prof. Stanisława Miksteina, donosząc im o otwarciu wystawy. Po uroczystości otwarcia, goście zaznajomili się z wystawionymi eksponatami. O godz. 12.30 otwarto wystawę dla publiczności.

Eksponaty członków Koła zostały rozmieszczone na 39 stalugach, w 2 dużych salach. Również przybory filatelistyczne wystawiały firmy krajowe i zagraniczne. Pozatem znajdował się na wystawie oddział pocztowy, który przyjmował wszelkiego rodzaju przesyłki tak krajowe jak i zagraniczne. Dzięki staraniom Zarządu Koła, Ministerstwo P. i T. wydało specjalny datownik. Po raz pierwszy użyto w naszym kraju datownika w takim kształcie, co było poniekąd sensacją, dla filatelistów polskich a nawet i zagranicznych.

Zkolei przystąpimy do omówienia eksponatów poszczególnych wystawców:

Dyr. M. Petryszyn: poczty miejskie i lokalne, Litwa Środkowa, Port Gdańsk, Rosja Sowiecka, całostki lotnicze i balonowe, tak polskie jak i zagraniczne, od r. 1775 i stare Niemcy. Zbiór pięknie opracowany, rozmieszczony na kartkach albumowych blanko, wydanych przez Dom Filatelistyczny w Poznaniu. W całostkach zasługuje na specjalną uwagę list z r. 1785 wysłany z kancelarii królewskiej w Warszawie do Wrocławia, stempel Warszawy pierwszego typu. Jest to jedyny egzemplarz znany, który wysłano zagranicę.

Florjan Łodyga: kompletne zbiory Lichtensteina, Niemiec, Rumunji, Jugosławji, Czechosłowacji, Estonji i Finlandji, oraz polskie znaczki używane z błędnodrukiem 25 gr. w kolorze 40 gr. Pozatem znaczki Gdańska, Bośni i Norwegji. Zbiór rozmieszczony na kartkach albumu Schwanebergera.

Jan Czerwiński: znaczki polskie nieużywane z odmianami w kolorach i druku, specjalizowany Gdańsk i kompletna Łotwa z odmianami i falsyfikatami. Zbiór rozmieszczony w/g własnego pomysłu, opracowany umiejętnie.

Edm. Dominikowski: znaczki Austriji, Bawarii, Węgier, kompletna Rosja (stara i sowiecka), Niemcy, różne kraje — wydania lotnicze i dobroczynne.

Roman Kamiński: całostki polskie i Litwy środkowej.

Jerzy Zaleski: wydania K. O. M. W. komplet z odmianami.

Stefan Lendorff: całostki lotnicze i balonowe, Ukraina w arkuszach i czworoblockach.

Bron. Ignatowicz: fragmenty zbioru — stare wydania.

Ppułk. F. Pokorny: komplet Litwy z odmianami i próbnodrukami, oraz komplet Holandji.

Wydawcy wystawiali również swoje wydawnictwa, które umieszczono w gablotkach w estetycznym układzie.

Dom Filatelistyczny Jan Witkowski: przybory filatelistyczne jak: album do znaczków polskich, albumy blanko, katalogi, zeszyty, ząbkomierze itd. oraz czasopismo „Ilustrowane Wiadomości Filatelistyczne“.

Edward Baranowski: przybory kreślarsko-filatelistyczne.

Ryszard Kluge: albumy i wkładki.

Hans Froede: katalogi.

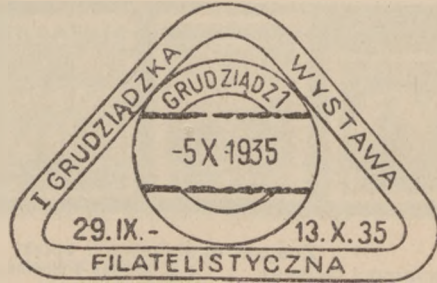
Zumstein et Cie: katalog.

„Die Postmarke“: czasopisma filatelistyczne i fachowa literatura.

„Deutsche Briefmarken Zeitung“: czasopisma filatelistyczne.

Sąd Konkursowy w osobach pp. M. Niklewskiego, ppułk. Pokornego, Jana Witkowskiego, ustalił na posiedzeniu w dn. 13 października nast. punktację eksponatów:

1. p. Petryszyn
2. p. Łodyga
3. p. Czerwiński
4. p. Dominikowski
5. p. Kamiński
6. p. Zaleski
7. p. Lendorff
8. p. Ignatowicz

Podział nagród pozostawił Sąd Konkursowy do uznania Komitetowi, podkreślając przytem wysoki poziom eksponatów, co zasługuje na tem większą uwagę, ponieważ chodzi o wystawę mającą charakter lokalny. Szczególne uznanie wyraża Sąd Konkursowy Komitetowi wystawy z prez. p. Czerwińskim na czele, za wzorową organizację i cenną pracę propagandową. Na polu propagandy filatelistyki polskiej I. Wystawa Grudziądzka stanowi ważny krok naprzód, a Koło Filatelistów w Grudziądzu należy postawić za wzór innym pokrewnym organizacjom.

W wyniku obrad specjalnego komitetu w osobach pp. J. Witkowskiego, W. Fildan-Feldena, E. Baranowskiego i K. Fabińskiego, rozdzielono nagrody zgodnie z punktacją Sądu Konkursowego jak następuje: nagrodę dyrektora Okr. P. i T. inż. W. Kozubka oraz plakietę f-y „Filatelja“ p. M. Petryszynowi; komplet w marmurze (dar p. dyr. Petryszyna), obraz p. Szymańskiego i komplet ks. Jogi Rama-Czaraka (dary p. Petryszyna) p. F. Łodydze; statuetkę z orłem i obraz Setkowicza (dary p. Petryszyna) p. J. Czerwińskiemu; album do znaczków polskich (dar p. J. Witkowskiego) p. Dominikowskiemu; oprawiony komplet „Il. Wiad. Fil.“ (dar p. J. Witkowskiego) p. Zaleskiemu; serję ciętych znaczków K. O. M. W. (dar p. mjr. Zaleskiego) p. Lendorffowi; serję znaczków hiszpańskich p. Ignatowiczowi; wieczne pióro (dar p. Baranowskiego) p. Czerwińskiemu za pracę koło zorganizowania wystawy. Poza tem p. Kamińskiemu przyznano dyplom za wystawienie ciekawego zbioru całostek.

Rosja. Pamiątkowa serja z okazji 60 rocznicy urodzin prezydenta Kalinina, już się ukazała.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

3 kop. lila   5 kop. zielony   10 kop. łupkowy   20 kop. brunatny

Rumunja. Z serji omawianej w poprzednim numerze naszego pisma ukazała się dalsza wartość.

Znaczek opłaty:

50 b. brunatny

Węgry. Z okazji 300-lecia uniwersytetu w Budapeszcie, wydano serję znaczków pamiątkowych.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

6 f. ciemno-zielony   16 f. szaro-fioletowy   32 f. brunatno-karminowy
10 „ oliwkowo-zielony   20 „ fioletowo-czerwony   40 „ ciemno-niebieski

Włochy. Z okazji I. Międzynarodowej wystawy lotniczej w Medjolanie, wydano serję okolicznościową.

Znaczki opłaty (okolicznościowe):

20 c. czerwony   30 c. brunatny   50 c. fioletowy   1.25 L. niebieski

Również w 100 rocznicę śmierci Vincezo Bellini kompozytora oper „Montechi e Capuletti“, „La sonnambula“ i w. i. wydano specjalne znaczki pamiątkowe.

Znaczki opłaty:

Znaczki lotnicze:

20 c. karminowy   1.25 L. niebieski   25 c. brunatno-żółty   1 (1) L. fioletowy
30 „ brunatny   1.75 (1) „ czerwono-pomarańczowy   50 „ brunatny   5 (2) „ zielony
50 „ fioletowy   2.75 (2) „ czarno-zielony   60 „ fioletowy

Peczą ang. w Marokko Znaczki $\frac{1}{2}$ i $1\frac{1}{2}$ d. jakoteż retuszowany $\frac{2}{6}$ sh. wydano z nadrukiem „Marocco Agencies“ i nowej wartości w walucie francuskiej.

Znaczki opłaty:

5 c. 10,5 d. zielony   2 / 6 sh. brunatny
15 c. 1,50 d. czerwono-brunatny   3 fr. 1 / 6 sh. brunatny.

Zamorze.

Argentyna. Wydane znaczki zapowiedzianej serji przedstawiają głowy męskich typów ludowych.

Znaczki opłaty:

0,5 c. brunatno-lila   3 c. zielony   5 e. czerwono-brunatny   12 e. czerwono-brunatny
1 „ jasno-brunatny   4 „ szary   6 „ oliwkowo-zielony   20 „ jasno-niebieski
2 „ ciemno-brunatny   10 „ czerwony

Z okazji wystawy tzw. „EXFIBA“ która odbyła się w Buenos Aires ukazał się czworo-blok znaczków cietych z wydania św. Marcina z odpowiednim napisem na brzegu. Nakład wynosi 25 tys. sztuk. Dopłata do nominalu na rzecz wystawy 60 c.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

4x10 c. (60) c. ciemno-zielony

Afryka połudn. Znaczek 1 d. z nadrukiem „Suid-Afrika“ otrzymał napis „Urzędowy“.

Znaczek urzędowy:

1 d. karminowy i szaro-czarny

Błżawar. Dwie dalsze wartości ostatniego wydania już się ukazały.

Znaczek opłaty:

9 p. fioletowy   1 a. niebieski

Brazylja. Niektóre wartości nowych znaczków dopłaty wydano ze znakiem wodnym „Krzyż Południa“.

Znaczki dopłaty:

10 r. lila   50 r. niebiesko-zielony   200 r. łupkowo-niebieski
20 „ oliwkowo-czarny   100 „ czerwony   400 „ brunatny

Ze serji dla upamiętnienia bitwy pod Farroupilha ukazała się 1 wartość z podobizną generała de Silva.

Znaczek opłaty (pamiątkowy):

700 r. ciemno-zielony

Z okazji wystawy filatelistycznej dla młodzieży wydano 12 października specjalne znaczki.

Znaczki opłaty (okolicznościowe):

300 r. karminowy i czarny   300 r. niebiesko-zielony i niebieski
300 „ czarny i niebiesko-zielony   300 „ brunatny i fioletowy

Oprócz tego wydano dwie wartości z okazji III. Wszecchamerykańskiego Kongresu Czerwonego Krzyża. Obrazki na znaczkach przedstawiają pielęgniarkę i ранnego żołnierza.

Znaczki opłaty (okolicznościowe):

200 (100) r. fioletowy i czerwony.
300 (100) r. brunatny i czerwony 700 (100) r. niebieski i czarny

Z okazji VIII targów w Rio de Janeiro ukazał się znaczek pamiątkowy.

Znaczek opłaty (pamiątkowy).

200 r. niebieski

W końcu ukazały się znaczki pamiątkowe z okazji 400 lecia kolonizacji zatoki Ekspirito Santo.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

300 r. wiśniowy 700 r. niebieski

Cejlon. Serię obrazkową uzupełniono dalszą wartością.

Znaczek opłaty:

3 c. oliwkowo-zielony i czarny

Chile. Dwie dalsze wartości zapowiedzianej serii lotniczej, już się ukazały.

Znaczki lotnicze:

6 p. brunatno-czerwony 8 p. zielony

Ekwador. Z okazji odsłonięcia pomnika Bolívara wydano serię znaczków okolicznościowych z napisem: „Inauguración monumento a Bolívar quite 24 de julio“. Sporządzono je przez umieszczenie napisu wyżej wymienionego na obiegowych znaczkach z r. 1930, częściowo z nadrukiem nowej wartości, jak również na znaczkach urzędowych lotniczych z r. 1929-30. Nakład wynosi 10.000 serji.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

5 ctvs. / 6 cent. żółto-pomarańczowy i karminowy	50 cent. żółto-pomarańczowy i brunatno-czarny
10 „ / 6 „ „ „ „ „	1 / 5 s. fioletowy i czarny
20 cent. jasno-niebieski i pomarańczowy	2 / 5 „ „
40 „ „ żółto-pomarańczowy i brunatno-czarny	5 / 10 „ „ karminowy i czarny

Znaczki lotnicze (pamiątkowe):

50 c. zielony 1 / 5 s. oliwkowo-zielony
50 „ „ żółto-brunatny 2 / 10 „ „ czarny

Telegraficzny znaczek 10 c. z r. 1928-9 ukazał się z przedrukiem „Postal“ w nakładzie 500 tys. sztuk.

Znaczek opłaty (prowizoryczny):

10 c. oliwkowo-brunatny

Z okazji „Día de la Raza“ ukazała się serja pamiątkowa. Na znaczkach widzimy statek Kolumba między dwoma półkulami, a na lotniczych samolot.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

5 c. niebieski i czarny	1 s. niebiesko-zielony i czerwony
10 „ „ czerwono-pomarańcz. i niebieski	2 „ „ fioletowy i czerwony
40 „ „ czerwono-brunatny i czerwony	

Znaczki lotnicze (pamiątkowe):

5 c. jasno-niebieski i czerwony	1 s. karminowy i niebieski
10 „ „ brunatny i czarny	2 „ „ fioletowy i czerwony
50 „ „ jasno-zielony i czerwony	

Grenlandja. Nowo wydane znaczki z nadrukiem „Thule 1910-35“ służą do opłat pocztowych, za przesyłki między Grenlandją i Danją.

Znaczki opłaty:

10 öre żółto-zielony 30 öre niebieski
15 „ „ czerwony 45 „ „ fioletowo-tupkowy

Guadelupa. Z okazji 300-lecia kolonji wydano serję pamiątkową.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

40 c. brunatno-czarny	1,75 fr. czerwono-lila
50 „ „ ceglasto-czerwony	5,— „ „ brunatny
1,50 fr. jasno-niebieski	10,— „ „ zielony

Gujana franc. Również i tutaj z okazji 300-lecia kolonji wydano serję znaczków.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

40 c. brunatno-czarny	1,75 fr. czerwono-lila
50 „ „ ceglasto-czerwony	5,— „ „ brunatny
1,50 fr. jasno-niebieski	10,— „ „ zielony

Kanada. Z serii znaczków dopłaty, których rysunek przedstawia cyfrę w wysokim prostokącie, ukazały się dalsze wartości.

Znaczki dopłaty:

1 c. fioletowy   2 c. fioletowy   4 c. fioletowy   10 c. fioletowy

Kolumbia. Znaczek 1 c. z r. 1932 wydano jako miejscowy kamieniodruk.

Znaczek opłaty:

1 c. żółto-zielony

Liban. Ostatnio ukazała się wartość 1 p. obiegowej serii w odmiennym kolorze.

Znaczek opłaty:

1 p. fioletowo-brunatny

Martynka. Podobnie jak we franc. Gujanie ukazała się tutaj również serja pamiątkowa z tej samej okazji.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

40 c. brunatno-czarny	1,75 fr. czerwono-lila
50 „ ceglasto-czerwony	5.— „ brunatny
1,50 fr. jasno-niebieski	10.— „ zielony

Meksyk. W 111 (!!) rocznicę przyłączenia stanu Chiapas wydano znaczek pamiątkowy.

Znaczek opłaty (pamiątkowy):

10 c. ciemno-niebieski

Ukazały się tu także znaczki dla przesyłek wartościowych z reprodukcją paczki pocztowej, worka pocztowego i kasy pancerniej.

Znaczki opłaty (wartościowe):

10 c. ceglasto-czerwony	50 c. ciemno-niebieski
1 p. szmaragdowo-zielony	

Mozambik. Pamiątkową serję znaczków, która ukazała się z okazji I. lotu Beira-Salisbury wydano o takich samych rysunkach, jakie przedstawiają najnowsze znaczki lotnicze, jednakże w formie trójkątnej.

Znaczki lotnicze (pamiątkowe):

5 c. jasno-niebieski i czarny	40 c. jasno-zielony i czarny
10 „ ceglasto-czerwony i czarny	45 „ niebieski i czarny
15 „ czerwony i czarny	50 „ fioletowy i czarny
20 „ żółto-zielony i czarny	60 „ karminowy i czarny
30 „ zielony i czarny	80 „ ciemno-czerwony i czarny

Nowa Zelandja. Do serii znaczków z herbem dodano wyższą wartość.

Znaczek opłaty:

12/6 sh. fioletowy

Tegoroczny znaczek dobroczynny z podobizną dziecka na plaży już się ukazał.

Znaczek opłaty (dobroczynny):

1 (1) d. karminowy

Paragwaj. Wydany z początkiem roku znaczek 1 p. zaopatrzone obecnie nadrukiem „C“. Oprócz tego ukazał się jeszcze znaczek lotniczy w trójkątnej formie.

Znaczek opłaty:

1 p. pomarańczowo-brunatny (nadruk „C“)

Znaczek lotniczy:

17 p. brunatny

Na odmianę 2 następne wartości obiegowej serii ukazały się w odmiennych kolorach.

Znaczki opłaty:

10 c. szaro-niebieski	20 c. różowy
-----------------------	--------------

Peru. Obiegowe znaczki opłaty, wydano z napisem „Deficit“ jako znaczki dopłaty wzgl. z nadrukiem „Servicio Oficial“ jako urzędowe.

Znaczek urzędowy (tymczasowy):

10 c. czerwony

Znaczki dopłaty (tymczasowe):

2 c. fioletowy	10 c. czerwony
----------------	----------------

ROZMAITOŚCI

Dzień znaczka pocztowego.

Celem szerszego propagowania filatelistyki, Austriacki Związek Towarzystw Filatelistycznych urządził 1 grudnia br. „Dzień Znaczka Poczтового”. Impreza połączona będzie z większą wystawą propagandową, przy jak najdalej idącym poparciu austriackiego ministerstwa poczt i tel. Specjalny urząd pocztowy będzie sprzedawał w tym dniu poraz pierwszy znaczki z podobiznami zasłużonych wodzów armji austriackiej. Również gazety i radio poświęcą wiele uwagi wyżej omówionej imprezie, co niewątpliwie przyczyni się do zwiększenia liczby filatelistów, jak również odda wielkie przysługi propagandzie Austrii.

Oznaka Kronfelda.

Zaszczytną oznakę Kronfelda przyznał w bieżącym roku austriacki kongres filatelistyki generałowi R. Ridgwayowi z Londynu, za zasługi położone w dziedzinie aerofilatelistyki. Odznaczony generał już od dawnych lat zajmuje się literaturą filatelistyczną, a jako prezesa najstarszego klubu aerofilatelistycznego w Londynie zasłużył się przede wszystkim dookoła jego rozwoju.

Wycofanie znaczków z obiegu.

Z powodzi wydań ostatnich lat, wycofują Niemcy następujące znaczki z obiegu: 1928/32 popiersie Hindenburga -- 4, 5,

12, 25, 40, 50, 80 (ciemnobrunatny) i 80 (zółty) fen.

1930 z nadrukiem 30, 6, 30, 15 fen.

1933 Fridericus 7, 12, 25 fen.

1934 kolonialne 3, 6, 12, 25 fen.

1934 Saara 6, 12 fen.

1934 Norymbergja 6, 12 fen.

1934 żałobne 3, 5, 6, 8, 12, 25 fen.

1934 Schiller 3, 12 fen.

Ważność wyżej wymienionych znaczków upływa z dniem 31. 12. 1935.

Austriackie władze pocztowe zamierzają wycofać z obiegu wszystkie znaczki tak opłaty jak i dopłaty, które zostały wydane przed r. 1934 z wyjątkiem lotniczych, których poczta posiada jeszcze, zwłaszcza jeśli chodzi o wyższe wartości, dość duże zapasy.

Nagrody Królewskiego Związku Filatelistycznego w Londynie

Tegoroczne nagrody Królewskiego Zw. Filat. w Londynie przyznano na ostatnim posiedzeniu: medal Crawforda — Karolowi Schmidowi (Berlin) za pracę p. t. „Die Postzeichen der russischen Landschaftsamter”. (Znaczki pocztowe ziemstw rosyjskich). Medal Tillearda przypadł Adolfowi Passerowi (Praga), za przedłożony na zebraniu specjalizowany zbiór Turcji. III. nagroda Klubu — medal Taplinga nie został jeszcze przydzielony.

BIBLIOGRAFJA

Katalog Senf'a 1936.

Tegoroczny katalog Senf'a ukazał się w 3 nakładach. Nakład 1. (W) obejmuje znaczki całego świata, całość oprawna w jeden tom o 1465 stronicach, z uwzględnieniem wydań do sierpnia 1935, w ilości 75 tys. nr. nr. z 12 tys. reprodukcji i z niezliczoną ilością objaśnień. Nakład 2. (E) uwzględnia znaczki Europy, zawiera 535 stron tekstu. 28500 nr. nr., 4800 odbitek i dużo objaśnień. Nakład 3. (D) Niemcy obejmuje 90 stron tekstu z uwzględnieniem wydań do sierpnia 1935: Rzeszy Niemieckiej, Starych Państw Niemieckich i dawnych kolonji niemieckich.

Nakłady E i D odpowiadają pod względem treści odpowiednim rozdziałom wydania W. Ceny: W — mk. 5.—; E — mk. 2.85; D — mk. 1.25. Koszty przesyłki oddzielnie.

Katalog Zumstein'a 1936.

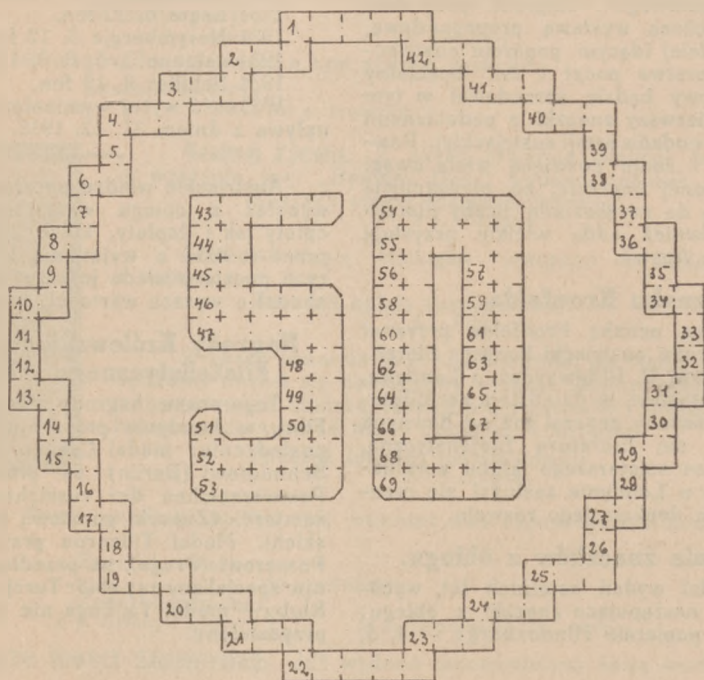
Z początkiem września ukazało się 19 wydanie katalogu Zumstein'a, którego objętość na skutek uzupełnień w tekście powiększyła się o 32 stronicę. Całość obejmuje znaczki Europy, zamorskich urzędów europejskich i dawnych kolonij niemieckich, z uwzględnieniem nowości aż do kilku dni przed ukazaniem się katalogu. Oprawa płócienna z trójkolorowym drukiem, tekst na papierze satynowanym, przyczem wyróżnia się czyste i duże pismo. Indeks wyrazów obcych podano w 12 językach, w tem polski, „jak zwykle” na ostatnim miejscu, za holenderskim, duńskim, szwedzkim, norweskim, hiszpańskim, portugalskim, rosyjskim, czeskim i t. d.

Cena: Frs. 3.75.

R O Z R Y W K I

Wieniec jubileuszowy.

Ułożył Alfons Billert z Kruszwicy.

W powyższy wieniec proszę wpisać poziomo 69 wyrazów, których początkowe litery tworzą aktualne dla niniejszego numeru rozwiązanie.

Znaczenie wyrazów.

1. Pościg (inaczej). 2. Wierzba. 14. Spółgłoska 3. Inaczej przesyłam (wspak). 4. Owad nocny. 6 Przyimek. 8. Otol — po łacinie. 10. Przyimek niemiecki. 13. Zaimek osob. (wspak). 15. Kolebka Abrahama. 17. Rodzaj gliny. 19. Struś australijski. 20. Ma zaufanie (inaczej). 21. Ptak górski. 22. Filozof staroż. Grecji. 23. Dopyływ Wołgi. 24. Ryba kostoluska. 25. Pierwiastek chemiczny. 27. Mieszkanie pszczół. 29. „Dobrze“ — po grecku. 31. Zaimek francuski. 34. Nuta włoska. 36. Bóstwo egipskie. 38. „Dokąd“ — po niemiecku. 40. Rzeka w Egipcie. 41. Byk azjatycki. 42. Syn Noego (l. spógl. złoż.). 43. Kwiat wrzesniowy. 44. Głos osła. 45. Miara powierzchni. 46. Zle bóstwo. 47. Król ptaków. 48. Posiada (inaczej). 50. Jednostka oporu. 50. Spółgłoska (fon). 51. Polska spółgłoska. 52. Spis, wykaz (łać). 53. Przeznaczenie. 54. Ptak domowy. 55. Piękny kwiat rosnący w Nilu. 56. Karta do gry. 57. Przysłówek. 59. Polska spógl. (fon). 59. Nuta włoska. 60. Zaimek (3 p. l. mn.) 61. Znajdujący się — inaczej. 62. Zaimek. 63. Zaimek (wspak). 64. Pytanie. 65. Przyimek. 66. Wykrzyknik. 67. Skrót chem. Yterbu 68. Wódz rzymski. 69. Skorupiak morski, 12 — 30 — 11 — 5 choroba. 28 — 33 — 9 — 32 — 7 — 26 tkanina. 37 — 16 — 18 — 39 — 35 członek zgromadzenia misyjnego.

Tanie oferty gwiazdkowe!

tylko do 10 stycznia 1936 r. _____ po cenach niższych.

10% r a b a t u

przy zakupie powyżej 10.— zł
na niżej podane ceny.

Ostatnie nowości!

Danja, Andersen	6 wart.	* 1,45
Gdańsk, prowiz. 6/7, 8/3, 30/35, 40, 60,		* 6,75
„ nowe lotnicze	o *	2,95
Węgry, Rakoczy	5 „	o 3,25
„ Pazmany	6 „	o 3,25
Niemcy, dobrocz. 1935	10 „	o * 5,75
„ 9 listopad 1935	2 „	* —,45
„ dto.	„	o —,40
„ Olimpiada zimowa	3 „	o * 1,75
Bułgaria, H. Dimitr	5 „	* 3,25
Anglja, jubil. królewski	4 „	* 1,10
„ dto	„	o —,85
Austria, dzień matki	1 „	* —,40
„ „	„	o —,30
„ Dolfuss żałob 1934	1 „	* —,40
„ „	„	o —,30
„ Dolfuss rocznica śmierci 1935	1 „	* —,40
„ dto	„	o —,25
„ Rotary	6 „	o 8,75
Belgia, 1935 dzieci król.	3 „	o * 1,50
Bułgaria, ślubne 1930	4 „	* 1,25
Holandja, Caritas 1934	4 „	o 1,75
„ latowe 1935	4 „	* 2,75
„ dto	4 „	o 1,60
San Marino, 1918	6 „	* 3,25
„ 1924 Garibaldi	5 „	* 3,95
Niemcy, głowa żołnierza	2 „	* 1,—
„ „	2 „	o —,75
„ swastyka w wieńcu	2 „	* —,85
„ „	2 „	o —,65
„ Bach, Händel, i Schütz	3 „	* 1,25
„ „	3 „	o —,85
„ „	4 „	* 2,25
„ kolejowe	4 „	o 1,75
„ dto	4 „	o 1,75
„ młodzież hitler.	2 „	* —,55
„ Norymbergja 1935	2 „	* —,55
Czechosłowacja, legjony	4 „	* 1,95
„ „	4 „	o 1,70
„ 100-lecie hymnu nar.	2 „	* 1,15
„ „	2 „	o —,50
„ Arras	„	* 1,10
„ Cyryl i Metody nowość	3 „	* 1,25
Szwecja, 500-lecie parlam.	6 „	* 2,95

Szwecja, 500-lecie parlam.	3 wart.	o —,30
Mongolja, 1932 (wys. katal.)	9 „	o 2,30
Tannu-Touva, 1927	14 „	* 6,75
Indje hol., lotnicze 1928		
10, 12 ¹ / ₂ , 1 ¹ / ₂ /2 ¹ / ₂	5 „	* 10,75

HISZPANIA

1930 Goy'a	11 wart.	* —,95
„ „	18 „	* 14,50
„ lotnicze	7 „	* 1,—
„ „	14 „	* 17,50
„ 1 peseta	1 „	* 1,25

1930 Kolumb	10 wart.	* 1,—
„ „	14 „	* 3,75
„ „	16 „	* 12,75
„ lotnicze	6 „	* 1,—
„ „	12 „	* 14,75
Ibero Ameryka	3 „	* —,50
„ „	7 „	* 11,95

1931 Kongres Pocztowy		
„ oplatne	5 „	* 1,—
„ „	5 „	* 1,—
„ lotnicze	6 „	* 3,95
„ „	6 „	* 4,55
„ lotnicze	5 „	* 1,25
„ „	5 „	* 1,25

1927 Katakumby	12 „	* 1,95
----------------	------	--------

Dom Filatelistyczny Jan Witkowski - Poznań

Telefon 2781

Aleje Marcinkowskiego 7

Skrytka Poczтовая 370

Na Prezenty Gwiazdkowe

TYLKO DO 10 STYCZNIA 1936 r.

Poszukiwana literatura Filatelistyczna

Na liczne zapytania naszych Klientów donosimy,
że posiadamy pewną ilość kompletów

„Ilustrowanego Przeglądu Filatelistycznego”

Komplet oprawny w płótno (5 roczników)
zamiast zł 25.— tylko zł 22.— franko

„Ilustrowane Wiadomości Filatelistyczne”

Rocznik I—V. (nr. 1—51) w płóciennej oprawie
zamiast zł 15.— tylko zł 12.50 franko

Katalog Znaczków Polskich

1934 uzupełniony dodatkami

na rok 1935

zamiast zł 1.75 tylko zł 1.50 franko

Albumy Zagraniczne

lotnicze i t. d. posiadamy

w wielkim wyborze.

Należność płatna na P. K. O. 208.547
lub za pobraniem pocztowym (przy wpła-
cie zaliczki conajmniej zł 2.—).

Dom Filatelistyczny Jan Witkowski

Poznań I. Aleje Marcinkowskiego 7

Telefon nr. 27-81

Skrzynka pocztowa 370

Tanie oferty gwiazdkowe!

Po cenach niżonych:
do 10 stycznia 1936 r.

ALBUMY!

Przy zamówieniu na albumy:

(VII. uzupełnione wydanie 1936
luksusowego albumu do znaczków
polskich cena - - - zł 19.50)

dodajemy bezpłatnie

lepsze znaczki polskie wart. zł 5.—
(według naszego wyboru)

BLANCO

70 kartowy cena zł 9.75
100 kartowy „ „ 11.70
300 kartowy „ „ 31.50

dodajemy bezpłatnie

lepsze znaczki zagraniczne wartości

zł 3.—	do albumu	70	kartk.
zł 5.—	„	100	„
zł 12.—	„	300	„

(według naszego wyboru)

PREMJE!

DODATKI 1936!

Już 15 grudnia 1935 roku ukażą się
DODATKI do albumu polskiego na rok 1936

Cena zł 1.90 + koszty wysyłki i ochronnego opakowania 0.90, polec. 1.40

KOLEKCJE

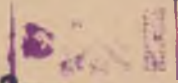
ROSJI SOWIECKIEJ

PO CENACH GWIAZDKOWYCH

Zachęcenii olbrzymiem powodzeniem poprzednich kolekcji zastawiliśmy na bardzo liczne życzenia Klienteli **nowe kolekcje Rosji Sow.** po cenach rewelacyjnie niskich. **Kolekcje** zawierają znaczki prawie wszystkich wydań, a w tem dużo pamiątkowych ostatnich, tak bardzo lubianych, począwszy od pięknego wydania **kongresu etnograficznego**, aż do ostatnich nowości jak **spartakiada** itd.

Kolekcja Nr. 1

wartości katalog. conajmniej zł 100.—

tylko zł 14.75

Kolekcja Nr. 2

wartości katalog. conajmniej zł 300.—

tylko zł 39.50

Kolekcja Nr. 3

wartości katalog. conajmniej zł 30.—

tylko zł 4.75

Kolekcje zawierają tylko znaczki rozmaite, każdy inny, bez dubletów. — Dzięki wysokiej wartości katalogowej i różnorodności materiału nadają się dla **każdego** do **uzupełnienia zbioru - wymiany i odsprzedania.**

Prosimy zamawiać natychmiast, bo ilość ograniczona.

Dom Filatelistyczny Jan Witkowski

Poznań, Al. Marcinkowskiego 7

Telefon 27-81

P. K. O. 208 547